

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Temmuz - Aralık 2020, Cilt: 23, Sayı: 59

ISSN: 1301-966-X

Tübitak/Ulakbim, TR Dizin tarafından dizinlenmekte olan
Dini Araştırmalar Dergisi, 31.10.2017 tarihinden itibaren
INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL, ERIH PLUS,
PHILPAPERS: Bibliography of Philosophy,
BROWZINE Academic Journal Collections,
CROSSREF, İSAM Articles on Theology Database ile 11.11.2018
tarihinden itibaren ATLA Religion Uluslararası
indeksleri tarafından da dizinlenmektedir.

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Cilt: 23 Sayı: 59
Temmuz - Aralık 2020
Altı ayda bir çıkar

Yayın Türü

Yaygın ve Süreli

Dizgi

Leyla TAŞKESEN

Baskı

Uzun Dijital Matbaacılık
Zübeyde Hanım Mah. İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48
06070 İskitler / ANKARA
Tel: (0312) 341 36 67

Basım Tarihi

Aralık 2020
ANKARA

Yönetim Yeri

Cihan Sk. No: 37/1 Sıhhiye/ANKARA

İletişim

Dr. Fatma Çapcıoğlu
Adres: A.Ü. İlahiyat Fakültesi Beşevler/ Ankara
E posta: diniarastirmalar98@gmail.com
Web: dergipark.gov.tr/da

Posta Çeki Hesabı

Şahin Kızılabdullah adına 5791754
Bahçelievler/ANKARA

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Hakemli Bilimsel Dergi

Altı ayda bir çıkar.

İmtiyaz Sahibi

Motif Yayıncılık Rek. Paz. ve Tic. Ltd. Şti. adına
Oğuzhan KUZUCU

Editör

Prof. Dr. Recai DOĞAN

Editörler Kurulu

Prof. Dr. Cemal TOSUN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Eğitimi ABD, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Nedim SERINSU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Tefsir ABD, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Hikmet EROĞLU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Abdulkadir DÜNDAR/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü, Ankara/
Bozok Üniv. İlahiyat Fak. Yozgat Türkiye, Prof. Dr. Kamil ÇAKIN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Hadis
ABD, Ankara, Türkiye, Prof. Dr. Ş. Şule ERÇETİN/Hacettepe Üniv., Eğitim Fak., Eğitim Yönetimi ABD,
Ankara, Türkiye Prof. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Sosyolojisi ABD, Ankara,
Türkiye, Doç. Dr. Yıldız KIZILABDULLAH/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Eğitimi ABD, Ankara,
Türkiye, Doç. Dr. Halide ASLAN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü, Ankara,
Türkiye, Doç. Dr. Tuğrul YÜRÜK/Çukurova Üniv., İlahiyat Fak., Din Eğitimi ABD, Adana Türkiye
Doç. Dr. Rabiye ÇETİN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Kelam ABD, Ankara, Türkiye
Doç. Dr. Cemil KUTLUTÜRK/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD, Ankara, Türkiye
Doç. Dr. Ali ÇETİN/Kırıkkale Üniv. İslami İlimler Fak. Mantık Bilim Dalı, Kırıkkale, Türkiye, Dr. Carrie
York AL-KARAM/University of Iowa, Department of International Studies, Department of Religious
Studies, Iowa, US, Dr. Öğr. Üyesi Hüsamettin KARATAŞ/Fırat Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD,
Elazığ, Türkiye, Dr. Öğr. Üyesi Şahin KIZILABDULLAH/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi
ABD, Ankara, Türkiye, Dr. Öğr. Üyesi Fatma KENEVİR/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Sosyolojisi
ABD, Ankara, Türkiye, Öğr. Gör. Dr. Fatma ÇAPCIOĞLU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Eğitimi
ABD, Ankara, Türkiye, Dr. Emre ÜREER/Ankara Üniv., Tıp Fak., Çocuk Ergen Psikyatrisi ABD, Ankara,
Türkiye, Öğr. Gör. Adem ÇETİN, Ankara Üniv. İlahiyat Fak. Türk İslam Sanatları Tarihi ABD,
Ar. Gör. Vahdettin ŞİMŞEK/Kırıkkale Üniv., İslami İlimler Fak., Din Eğitimi, Kırıkkale, Türkiye,
Ar. Gör. Mehmet Enis SERINSU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Felsefe
ve Din Bilimleri Bölümü, Din Bilimleri ABD, Ankara, Türkiye

Yazı İşleri Müdürü

Kaya KUZUCU

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Abdurrahman Küçük (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Ahmet İnam (ODTÜ), Prof. Dr. Ali İsra Güngör
(Ankara Üniv.), Prof. Dr. Ali Rafet Özkan (Kastamonu Üniv.), Prof. Dr. Asım Yapıcı (ASB Üniv.),
Prof. Dr. Baki Adam (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Durmuş Arık (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Hüsnü Ezber
Bodur (Sütçü İmam Üniv.), Prof. Dr. Kazım Sarıkavak (Hacı Bayram Veli Üniv.), Prof. Dr. Kemal
Polat (Anadolu Üniv.), Prof. Dr. Mehmet Katar (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Mehmet Özdemir (Ankara
Üniv.), Prof. Dr. Mustafa Erdem (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Niyazi Akyüz (Ankara Üniv.), Prof. Dr.
Niyazi Usta (19 Mayıs Üniv.), Prof. Dr. Ömer Faruk Harman (İbn Haldun Üniv.), Prof. Dr. Ramazan
Buyrukçu (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Ramazan Uçar (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Sönmez
Kutlu (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Talat Sakallı (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Yunus Apaydın (Erciyes
Üniv.), Prof. Dr. İbrahim Maraş (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Yahya Michot (Hartford Seminary Üniv.),
Prof. Dr. Hans-Georg Babke (Hildesheim Üniv.), Prof. Dr. Ebrahim Moosa (Notre Dome Üniv.), Prof. Dr.
Martin Thurner (Ludwig Maximilian Üniv.), Prof. Dr. M. Nazif Mohib Shahrani (Indiana Üniv.), Prof.
Dr. John Hare (Yale Üniv.), Prof. Dr. John Valk (New Brunswick Üniv.), Prof. Dr. Jules Janssens (Leuven
Catholic Üniv.), Prof. Dr. Frank Grifell (Yale Üniv.), Prof. Dr. Erdal Toprakçıyan (Tübingen Üniv.), Doç.
Dr. Zuhdija Hasanović (Sarajevo Üniv.), Doç. Dr. Yusuf Gökalp (Manas Üniv.), Doç. Dr. Cengiz Çuhadar
(Kastamonu Üniv.), Dr. Öğr. Üyesi Hakan Coşar (Kastamonu Üniv.), Doç. Dr. İbrahim Kaplan (Katip Çelebi
Üniv.), Dr. Öğr. Üyesi Murat Gökalp (Fırat Üniv.), Dr. Öğr. Üyesi Önder Bilgin (Akdeniz Üniv.)

Editör'den...

Dini Araştırmalar Dergimizin 23. Cilt 59. Sayısı ile karşınızdayız. Bu sayımızda 9 telif ve bir çeviri makale yanında bir de sempozyum tanıtımı yer almaktadır. Sayımızın ilk makalesi Cemal Tosun'a aittir. Tosun, "Avrupa'da İslam İlahiyatı: Almanya Odaklı Bir İnceleme" başlıklı makalesinde, son yıllarda Avrupa üniversitelerinde İslam İlahiyatı ile ilgili yaşanmakta olan gelişmeleri tespit etmekte, bunları imkânlar ve sorunlar bağlamında değerlendirmektedir. Tülay Yürekli, "İslamlaşma Sürecinde Türk Halk Kültüründe Cariyelik" başlıklı makalesinde, İslamlaşma sürecinde Türk halk kültüründe câriyeliğin ve cariyelerin ne ifade ettiğini, halk tarafından nasıl algılandığını ve câriyelerle ilgili birtakım kültürel pratikleri değerlendirerek ortaya koymaktadır. Habibe Erva Uçak ve Recai Doğan, Uçak'ın yüksek lisans tezi ele alınarak kalem aldıkları "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Kavram Öğretimi Sürecinde Tercih Ettikleri Yöntemler" başlıklı makalelerini, DKAB öğretmenlerinin, kavram öğretimi faaliyetlerinde tercih ettikleri yöntemlerin neler olduğu sorusu ekseninde kurgulamışlardır. "Kur'an'daki *Fuad* Kelimesi Üzerine Bir Değerlendirme" başlıklı bir diğer makalede Hatice Avcı, fuâd kelimesinin ayetlerdeki kullanımını inceleyerek kelimenin anlamına ulaşmayı amaçlamaktadır. Bayram Polat ve Yasin Öner ise "Kurtuluş Ordusu Üzerine Bir Araştırma" başlıklı makalelerinde Kurtuluş Ordusu'nun tarihi, teşkilat yapısı, faaliyetleri, inanç esasları ve uygulamalarını önem sırasına göre deskriptif, karşılaştırma ve kronolojik yöntemler kullanarak ortaya koymaya çalışmaktadırlar. Giresun İslami İlimler Fakültesi örneğinde yüksek din öğretimi alan bireylerin tercih, hedef ve öğretimin niteliği kapsamındaki görüşlerini tespit etmeye çalışan Hüseyin Algur ve Halil İbrahim Özasma'nın makaleleri "Öğrencilerin Gözüyle Yüksek Din Öğretimi (Giresun Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Örneği)" başlığını taşımaktadır. Salih Çinpolat "Kitab-ı Mukaddes'in Türkçe'ye Çeviri Süreci ve Ali Ufki Bey'in Çevirisinin Önemi" başlıklı makalesinde Kitab-ı Mukaddes'in Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde Anadolu ve çevresinde konuşulan "Oğuz Türkçesi" ile yapılmış çevirileri üzerinde durmakta, Ali Ufki Bey'in çevirisinin önemini

ortaya koymaya çalışmaktadır. “‘Son Çağrı Kur’an’ İsimli Mealin Çeviribilim Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı makalelerinde Mürsel Ethem ve Yusuf Topyay, Salih Akdemir’in *Son Çağrı Kur’an* isimli mealinin tahlilini yapmaktadır. Son telif makale Tolga Savaş Altınel’e aittir. Altınel “Miryam Peygamberin Kimliği Üzerine Bir Değerlendirme” başlıklı makalesinde, geleneksel bir bakış açısıyla İsrailoğullarının Tevrat’taki ilk kadın peygamberi olan Miryam ile ilgili kutsal kitap ve midraşlardaki anlatılardaki üç farklı portreye odaklanmaktadır. 59. Sayımızdaki tek çeviri makale, Fatma Balcı Arvas tarafından yapılmıştır. Balcı Arvas, Lyle E. Larson’un “Religiosity and Marital Commitment: 'Until Death Do Us Part' Revisited” adlı makalesini “Dindarlık ve Evliliğe Bağlılık: ‘Ölüm Bizi Ayrıncaya Dek’ in Değerlendirilmesi” başlığıyla İngilizceden dilimize çevirmektedir. Sayımızın son yazısı Musa Eşit tarafından kaleme alınan bir Sempozyum tanıtımıdır. Eşit, “II. Hadis Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu” nu siz kıymetli okurlarımıza tanıtılmaktadır.

Bu vesile ile 59. Sayıda emeği geçen tüm yazar, hakem ve editör kurulu üyelerimize teşekkür ederiz. Bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle...

Dini Araştırmalar Dergisi Editörü

Prof. Dr. Recai DOĞAN

İÇİNDEKİLER

285 • Cemal TOSUN

AVRUPA'DA İSLAM İLAHİYATI: ALMANYA ODAKLI BİR İNCELEME
Islamic Theology in Europe: A Germany-focused Review

309 • Tülay YÜREKLİ

İSLÂMLAŞMA SÜRECİNDE TÜRK HALK KÜLTÜRÜNDE CARİYELİK
Concubinage (Jariya) in Turkish Folk Culture in the Period of Islamization

321 • Habibe Erva UÇAK - Recai DOĞAN

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENLERİNİN KAVRAM ÖĞRETİMİ
SÜRECİNDE TERCİH ETTİKLERİ YÖNTEMLER
*Methods That Religious Culture And Moral Knowledge Teachers'
Preferred in Concept Teaching Process*

349 • Hatice AVCI

KUR'ÂN'DAKİ FUÂD KELİMESİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
An Evaluation on the Word of Fuâd in the Qur'an

373 • Bayram POLAT - Yasin ÖNER

KURTULUŞ ORDUSU ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
A Study on the Salvation Army

397 • Hüseyin ALGUR - Halil İbrahim ÖZASMA

ÖĞRENCİLERİN GÖZÜYLE YÜKSEK DİN ÖĞRETİMİ
(GİRESUN ÜNİVERSİTESİ İSLAMİ İLİMLER FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)
*Higher Religious Teaching in the Perspective of Students
(Giresun University, the Faculty of Islamic Sciences Sample)*

425 • Salih ÇİNPOLAT

KİTAB-I MUKADDES'İN TÜRKÇEYE ÇEVİRİ SÜRECİ VE ALİ UFKİ BEY'İN
ÇEVİRİSİNİN ÖNEMİ
*The Translation Process of Bible to Turkish and the Importance of Wojciech Bobowski's
Translation*

447 • Mürsel ETHEM - Yusuf TOPYAY

**“SON ÇAĞRI KUR’AN” İSİMLİ MEALİN ÇEVİRİBİLİM AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

The Analysis of the Linguistic Comments of Naned “Son Çağrı Kur’an”

467 • Tolga Savaş ALTINEL

MİRYAM PEYGAMBERİN KİMLİĞİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

An Evaluation on the Identity of Prophet Miryam

493 • Lyle E. LARSON - Çev. Fatma BALCI ARVAS

ÇEVİRİ

**DİNDARLIK VE EVLİLİĞE BAĞLILIK: ‘ÖLÜM BİZİ AYIRINCAYA DEK’İN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Religiosity and Marital Commitment: ‘Until Death Separate Us’ Revisited

517 • Musa EŞİT

SEMPOZYUM TANITIMI

II. Hadis Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu